

investigation, all the pupils took a grammar pre-test in order to establish their initial knowledge of the structures to be studied. It consisted of 10 multiple-choice questions aimed at assessing the pupils' knowledge of formation and usage of comparative and superlative degrees of the adjective. The overall number of points the pupils could get is 10. Following this, the children were randomly divided and two groups, consisting of 6 pupils each, were shaped. The first one was taught by means of deductive approach, whereas in the second group inductive approach was implemented. The classes were conducted for a period of two weeks, both in the first and the second group, for a total of 2 hours (1 hour per week).

The findings of the research indicate that both approaches can be successfully applied to teach grammar, in particular the comparative and superlative degrees of the adjective. Nevertheless, the figures prove that the inductive approach was slightly more effective than the deductive one. There is one possible explanation for this result. As J. Harmer reports, young children mostly learn indirectly rather than directly [2, p. 82]. In other words, it is much more difficult for them to perceive rules explained by the teacher (deductive approach) than the ones explored on their own (inductive approach), and it is easier for primary school pupils to move from specific instances to general ideas rather than from abstract generalizations to concrete facts.

Although the figures indicate that the inductive approach is more effective, it does not necessarily mean that the deductive one should not be used while studying the grammatical category of the degrees of comparison. The approaches are polar, but their aim is identical. Hence, it is possible to hypothesise that these approaches can be combined while teaching grammar. Actually, the most interesting finding of the research was the fact that pupils taught in accordance with the inductive approach were more successful in acquiring regular patterns of the formation of the degrees of comparison, while pupils from the deductive approach group displayed better knowledge of the words that are exceptions to the general rules (suppletive way of forming the degrees of comparison). Taking into consideration this result it can be concluded that the two approaches might be combined in order to make the process of grammar teaching as effective as possible.

REFERENCES

1. Brown H. D. Principles of language learning and teaching. New York: Longman, 2000. 345 p.
2. Harmer J. The practice of English language teaching. Pearson Longman, 2007. 448 p.
3. Liu Q., Shi J. An Analysis of Language Teaching Approaches and Methods – Effectiveness and Weakness. US-China Education Review. 2007. Vol. 4, №1. P. 69-71.
4. Scrivener J. Learning Teaching. Oxford: Macmillan, 2011. 414 p.
5. Thornbury S. How to teach grammar. Harlow: Longman, 2002. 182 p.
6. Widodo H. Approaches and procedures for teaching grammar. English teaching. 2006. Vol. 5, №. 1. P. 121-141.

Чайка В. А.
група 342

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Алексенко С. Ф.

ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ ГЕРОЯ-ДЕТЕКТИВА У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ РОМАНІ

Герой-детектив – це персонаж, який постає у творах детективного жанру та характеризується неабиякими інтелектуальними здібностями, нестандартністю мислення, здатністю розкриття екстраординарних злочинів, особливим баченням того, що відбувається, своїми неоднозначними вчинками, непередбачуваністю, нехтуванням правилами, ексцентричністю та таємничістю. Його справжня жага полягає у логічному аналізі подій, за

допомогою якого він досяг надзвичайних успіхів у розкритті злочинів [4, с. 389-392]. У процесі роботи завдяки своїй проникливості та спостережливості герой-детектив реконструює справжню картину подій, яка представлена у вигляді сюжетної схеми – від скоєння злочину до пошуку доказів, допиту підозрюваних, ідентифікації злочинця [5].

Для сюжету детектива притаманна тематична багатоплановість, динамічний, іноді карколомний розвиток подій, емоційна напруженість, дотримання добре впізнаваних формальних схем побудови творів та моральний пафос, який полягає в утвердженні справедливості [там само]. Провідною категорією твору детективу є таємниця, мотив якої є обов'язковим, адже без неї не може вестися розслідування [1, с. 204].

Дослідниця Наумова Н. Г. стверджує, що художні образи персонажів, що втілюють певний тип людини в текстах творів за допомогою мови, містять уявлення про образ людини та її модель поведінки. Усі представлені компоненти постають єдиним цілим та цілісною системою взаємопов'язаних індикаторів, здатних до спільного функціонування [3, с. 11]. Згідно з діяльнісним підходом до мови Наумова виділяє два види характеристик – непроцесуальні та процесуальні [там само, с. 20]. Перші включають в себе опис зовнішнього вигляду, матеріального світу та систему цінностей протагоніста; а інші – модель поведінки, що конкретизується при обліку таких смислових блоків як мета та мотиви діяльності, бажання, мрії, інтереси, спроби реалізації задуманого плану та способи досягнення мети [2, с. 13]. Ці характеристики є основною складовою образу героя-детектива, яка надає йому динамізму, яскравості та харизматичності.

Для дослідження лексичних засобів формування художнього образу героя-детектива нами було обрано роман детективного жанру Роберта Паттерсона «Біжи заради життя» (James Patterson «Run for Your Life», 2009 р.). Читачеві надано достатньо мовного матеріалу та опису протагоніста детектива для того, щоб вибудувати повну картину ієрархії його цінностей.

Перш за все, автор детективу уміло ввів передісторію життя героя-детектива за допомогою його спогадів. Надання фонові інформації є цікавим та ефективним засобом інформування читача про сімейний статус детектива, його роботу, знання тощо. Доказом цьому є наступний приклад:

«A strange moment of clarity pierced my weariness, and I realized that she hadn't just been my love – she'd been my life support. On nights like this, the really bad ones, she'd listen for hours if I needed to talk, and understand completely when I couldn't.

Right then, more than anything in the world, I longed to feel her fingers caress the back of my neck as she told me that I'd tried my best. That sometimes there's nothing we can do. I would circle her waist with my hands, and her magic would make all my doubts and guilt and stress disappear.

Maeve had been dead for almost a year now, and in all that time, I hadn't found any new ways to cope with it – only new ways to miss her» [6, с. 20-21].

Із цього монолога стає зрозуміло, що спогади протагоніста про його жінку є найсвітлішими, тому що він відгукується про неї з неймовірним теплом. Відповідно з контексту стає зрозуміло, що вона померла майже рік тому, але герой-детектив все ще не забув її, пам'ятає її підтримку, кохання та відчуває певну прив'язаність до неї.

Для характеристики прототипових ознак героя-детектива досліджуваного роману автор, серед інших лексичних засобів, часто використовує ідіоми, адже у контексті вони слугують для розкриття характеру, настроїв, переживань та емоцій головного персонажа Майкла Беннета – детектива відділу поліції, характеризуючи його як витривалу, високо освічену людину, віддану своїй роботі та стійку перед труднощами. Провідною функцією вживання ідіоматичних зворотів є експресивна. Мова героя-детектива стає завдяки ним виразною, динамічною, оригінальною, насиченою, душевною та інколи різкою, як у наведених нижче прикладах:

«I sat there for a second, my face red, my head pounding. His giving me an earful (давати прочухан) was one thing, but to imply that I'd jeopardize a case over a reporter was a really low blow (удар нижче пояса). What an idiot I'd been – so proud to be handpicked, and worried sick about letting down (нідвестму) the team. Now my team was kicking me in the teeth (плювала мені в обличчя)» [6, с. 132].

Більше того, автор досліджуваного роману вдається до частого використання у мовленні героя-детектива такого лексичного засобу як прислів'я. Використання прислів'їв сприяє формуванню образу протагоніста роману як носія та втілення мудрості, досвідченості, моральності, чесності, сміливості. Так, у прикладах нижче герой-детектив виступає як урівноважений, кмітливий, наполегливий та інтелектуально обдарований професіонал у своїй сфері діяльності:

«Good fences make good neighbors (Хороший сусід починається з високого паркану), I guess, Cathy, I said. I'd love to chat but I'm really busy» [6, с. 96].

«I had to hand it to Calvin on one count – she knew that the best defense was a good offence (напад – найкращий вид захисту)» [6, с. 174].

«With friends like that, who needs enemies (З такими друзями, вороги не потрібні), I muttered» [6, с. 156].

Отже, сучасні герої-детективи – герої з яскраво вираженою індивідуальністю, покликані вирішити загадку, зокрема, виробити ідеальний метод, за допомогою якого можна установити істину. Для формування образу героя-детектива автор роману «Біжи заради життя» використовує такі лексичні засоби, як ідіоматичні звороти та прислів'я, що допомагають виразніше розкрити характер, переживання та емоції персонажа, підкреслити його кмітливість, дотепність та професіоналізм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бессараб О. В Детективний роман як головний прояв масової літератури кінця ХХ початку ХХІ століття. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2012. № 1014, вип. 65. С. 204-207.
2. Дудченко Л. В. Жанрово-лінгвістичні особливості темпорально-оповідальної структури художнього тексту (на матеріалі англійської детективної прози 20 сторіччя) : дис. ... канд. філолог. наук: 10.02.04. Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2004. 27 с.
3. Наумова Н. Г. Языковые средства создания образа П.И. Чичикова (на материале поэмы Н. В. Гоголя «Мертвые души»): автореф. дис. ... канд. филолог. наук: 10.02.01. Киров, 2009. 23 с.
4. Осьмухина О. Ю. Образ героя-детектива: Специфика интерпретации литературой и современным кинематографом. Филологические науки. Вопросы теории и практики. Саранск, 2019. Т. 12. С. 389-393.
5. Фримен Р. О. Искусство детектива. Как сделать детектив: монографія / за ред. Н. Партугимова. Москва: Радуга, 1990. С. 28-37.
6. Patterson J., Ledwidge M. Run for Your Life. London: Century, 2009. 390 p.

Черниш Д. В.

4 курс, філологія, ФІФ

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Глюдзик Ю. В.

SPECIFICS OF CHARACTER NAMES IN FICTION: SEMANTICAL, STRUCTURAL AND TRANSLATIONAL ASPECTS

Specifics of naming characters in any kind of literature is quite an interesting and sometimes controversial topic, which can cause certain problems during translational process. The most suitable genre to be used as an example is a genre of children's literature because it is the vivid representation of proper names: from the way they are created to what difficulties a translator faces while translating the given text.